

Zreb določil red za pozive - Grki vodijo uspešno obrambo

Predsednik vodil zgodov. ceremonije

Številka, ki je bila prva izžrebana in ki jo je potegnil vojni tajnik Stimson, je 158. — Predsednik opozarjal nabornike na čast, da služijo v demokratični armadi.

Washington, D. C. — Moskvi, ki so se pred dvema tednoma, 16. oktobra, registrirali za vojaško službo, so bili ta terek uradno oddani v roke usodi sami, ki naj določijo, po kakem redu bodo v službo poklicani. To določanje se je vršilo na način, o katerem se lahko trdi, da je najbolj demokratičen, in pri katerem so vse pristranske mahinacije popolnoma izključene, namreč z žrebanjem.

Potek tega znamenitega dogodka, ki je zgodovinskega pomena, kajti to je prvi slučaj, da so kdaj Zed. države klicale moške v prisilno vojaško službo v mirnem času, se je s posebnimi ceremonijami, katere je vodil predsednik Roosevelt sam, otvoril v terek opoldne. V govoru, ki ga je imel ob tej priliki, je predsednik povdaril, da so v to izredno stanje, da se morajo v mirnem času tako oboroževati in pripravljati, bile prisiljene Zed. države od tragičnih okoliščin v deželah preko morja. Na nabornike same je naslovil poziv, naj se zavežajo častnega mesta, da bodo člani armade, katere se je prvokrat sestala, da doseže neodvisnost in zagotovi temeljne pravice za vse ljudi. "Vse od svojega prvega poziva je naša demokratična armada obstojala v en sam namen: Da brani našo svobodo," je povdaril.

Temu nagovoru je sledilo dejansko žrebanje. V to svrhu je bilo v stekleni žari, ki se je v isti namen uporabljala že leta 1917, 9.000 števil, vsaka od njih vtaknjena v posebno kapsulo. Vojnemu tajniku Stimsonu je bila naklonjena čast, da je potegnil prvo številko. Predno je posegel v žerilo, so mu bile zavezane oči, kar se je zgodilo tudi pri drugih, ki so vlekli ostale številke. Številka, ki jo je Stimson potegnil, je bila 158. To pomeni, da bodo vsi tisti, ki so dobili od lokalnih nabornih komisij širino cele dežele številko 158, prvi poklicani na vojaško službo za eno leto. K nadaljnjemu žrebanju so bile poklicane razne druge vladne osebnosti, na kar je sledilo vlečenje ostalih števil brez ceremonij. Prvih pet števil je prečital in po radio objavil predsednik sam, in te so: 158, 192, 8239, 6620 ter 6685.

Vsak registriranec mora sam poskrbeti za to, da izve, katero številko je dobil od lokalne naborne komisije. Te številke je po večini krajev objavilo lokalno časopisje, drugače pa mora iti registriranec na urad, kjer so javno razobesena vsa imena njegovega distrikta. Kadar bo njegova številka pozvana, se bo moral odzvati, in izgovor, da ni ve-

TURKI KAŽEJO ODLOČNOST

Raje vojno kakor nečastni mir, pravijo.

Ankara, Turčija. — Uradno se turška vlada do torka še ni izrazila, kaj bo podvzela glede grško-italijanske vojne, vendar pa se iz raznih virov povdarja, da bo Turčija pomagala svoji sosedu, toda pod pogojem, ako ji bodo tudi Angleži dali v znatnejši meri pomoč. Nasprotno pa je tukajšnji tisk poln zagotovil, da ni govora, da bi se Turčija podala brez obrambe. Pripravljena je na vsakršno žrtv, češ, da "mi si raje izvolimo pekel vojne kakor pa nečastni mir."

RUSIJA UVAJA OMEJITVE NA ŽIVILA

Moskva, Rusija. — V tukajšnjem mestu so stopile v ponedeljek v veljavo omejitve na nakup raznih živil. Vendar pa niso uvedene živilske kartice, marveč se samo na posebnih javnih plakatih svari vsakdo, naj ne skuša zvišati svojih nakupov s tem, da bi šel v isto trgovino dvakrat na dan po živila, in bo tak poizkus podvržen kazni.

MUSSOLINI IMA BAJE ŽELJE PO BALKANU

Berlin, Nemčija. — Iz diplomatskih krogov se sliši mnenje, da napad Italije na Grčijo pomeni, da ima Mussolini predvsem Balkan pred očmi kot svoj bodoči vojni plen, da ne bo skušal razširiti italijanskega ozemlja na račun Francije. — Tukajšnji grški krogi pa se izražajo, da se utegne njih država dokaj uspešno braniti proti Italiji sami; ako pa bo tudi Nemčije nastopila proti njej, potem bo težko vzdržala več kakor dva tedna.

ŽREBANJE SKUŠAL USTAVITI

Chicago, Ill. — Oscar L. Scherr, 6139 Ellis ave., je zadnji ponedeljek zvečer brzojavil nabornemu odboru v Washingtonu, naj odloži žrebanje, ki je bilo določeno, da se vrši prihodnji dan. Javil je, da on še ni dobil svoje številke. Kljub temu protestu pa se je žrebanje, kakor znano, vendar vršilo.

del za svojo številko, ne bo veljal. V rokah lokalnih odborov je zdaj, da določijo, v kateri razred kak registriranec spada, namreč, ali je sposoben za takojšnji vpoklic, ali pa se nastop njegove službe iz raznih tehničnih vzrokov lahko odloži.

FRANCIJA DOBILA POSLANICO OD ROOSEVELTA

Vichy, Francija. — Eden vladnih govornikov se je zadnji ponedeljek izrazil, da je prejel Petain posebno poslanico od predsednika Roosevelta. Vsebina poslanice pa se ni objavila, vendar se trdi o njej, da je bila ostrina in se je v njej navajalo, kaj čaka Francijo, ako se bo pridružila državam osi. Govornik je k temu dostavil, da ta zveza Francije z osiščem v nobenem oziru ne ogroža Amerike ter, da ne pomeni drugega kakor "Monroe doktrino osišča" za Evropo, pri čemer ameriški interesi niso prizadeti.

V WAUKEGANU PRVA IZŽREBANA ŠTEVILKA ZA DELO SLOVENCA

Waukegan, Ill. — V tukajšnji naselbini je prva izžrebana številka 158, ki jo je objavil po Radio predsednik Roosevelt za obvezo vojaško službo, zadela slovenskega mladca starega 23 let po imenu Edward Garafol. Sin Jakoba in Antonije Garafol. Oče je rodom iz Velike Ligonje pri Vrhniki.

ZAPOSILITEV SKORAJ ISTA KOT V 1929

New York, N. Y. — Po poročilu narodne industrijske konference je točasno v Zed. državah nekaj manj kot 48 in pol milijonov ljudi zaposlenih v raznih opravilih. To je skoraj toliko kakor v oktobru 1929, ko je bila zaposlitev na svojem višku in je bilo na delu malo manj nad 49 milijonov ljudi. Brezposelnih je bilo v septembru nekaj pod sedem milijonov, kar je za 11 odstotkov manj kot v avgustu.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Republikanci ne govore resnice, pravi predsednik

New York, N. Y. — V svojem drugem glavnem kampanjskem govoru, ki ga je imel v ponedeljek zvečer v tukajšnjem mestu, je predsednik Roosevelt zelo posrečeno pobijal obdolževanja republikancev, ki trdijo, da so demokrate zakrivali, da dežela zdaj ni tako oborožena, kakor bi morala biti. Z navedbami dejanskih dejstev je predsednik pokazal, da so ravno republikanci tisti, ki so v tem oziru največ zakrivali.

V prvi vrsti pa je predsednik povdarjal, da trditve, da je ta dežela tako slabo oborožena, sploh niso resnične. Naša mornarica, je dejal, je zdaj na višku svoje moči in tako uspešna, kakor je še kdaj mogla biti, katerega v zgodovini sveta. Enako je tudi armada in zračna sila na najvišji točki, kolikor je potrebno za mirni čas; vendar pa se z ozirom na nevarnost zdaj z naglico ojačuje.

Ravno republikanci pa so skušali na vse kriplje, da bi

Napadi Italijanov na Grke odbiti

Grki upajo, da bodo lahko ne samo branili svojo obrambno črto, marveč tudi sami izvajali napade. — Angleži aktivno pomagajo. — Upanje na turško pomoč.

KRIŽEM SVETA

Pariz, Francija. — Na javni "indeks" prepovedanih knjig je bilo zadnji ponedeljek postavljenih okrog 1.500 raznih književnih del, spisanih od okoli 600 pisateljev. To prepoved so izdale nemške oblasti. Na listi so med drugimi tudi štiri Blumove knjige.

Rim, Italija. — Italijansko vrhovno poveljstvo je v ponedeljek objavilo, da so angleški aeroplani bombardirali enega manjših dodekaneških otokov, ki leže blizu turške obale. V zračnem boju nad Malto pa ste bili izstreljeni dve angleški letali.

Kairo, Egipt. — Grki, ki prebivajo v Egiptu, so se v ponedeljek odzvali pozivu na splošno mobilizacijo, pravičeno od njih države, ter pričeli organizirati svoje bataljone. V Egiptu je, kakor se računa, okoli 100.000 Grkov. Nekateri družine so tukaj že 2000 let, a so še vedno ohranile svojo grško narodnost.

32 CERKVA V LONDONU RAZDEJANIH

London, Anglija. — Neka cerkvena osebnost se je zadnji ponedeljek izrazila, da je bilo do sedaj od nemških aeroplanov razdejanih 32 cerkva v Londonu. Poleg tega je poškodovanih ali uničenih od 500 raznih cerkvenih poslopij, kakor šol in dvoran.

Republikanci ne govore resnice, pravi predsednik

delo oboroževanja tekom zadnjih sedem let čim najbolj onemogočili, je dejal predsednik. Tako je on že leta 1933 opozarjal na preteče nevarnosti; republikanci so ga zato očiglasno, da je "alarmist". Predsednik je nato navajal, kako so tekom zadnjih dveh let razni republikanski voditelji v kongresu in izven njega kričali, da je Amerika dovolj močna in, da ni treba trošiti toliko nadaljnjih milijonov za obrambo. Pri tem je navedel imena Hamilton Fish, Hoover, Vandenberg, Taft, McNary, Nye, in druge. Vsak predlog v kongresu za ojačenje obrambnih sil, oziroma za pomoč Angliji, so ti močje dosledno pobijali in, da so bili predlogi sprejeti, in da Amerika zdaj ni slabotna, se je zahvaliti le demokratski večini.

Ista republikanska stranka pa prihaja zdaj na dan z trditvami, da je predsednik in z njim ostali demokrate oslabil ameriško obrambno moč.

Atene, Grčija. — Prva dva dni vojne z Italijo sta bila za grško armado povsem uspešna. V goratih krajih ob albanski meji je odbila vse italijanske napade. To dejstvo in pa gladek način ojačevanja redne armade z vpoklicanimi rezervisti, vliva grškemu narodu zaupanje, da bo država ne samo lahko vzdržala italijanski naval, marveč, da utegne celo podvzeti protinapad na Albanijo. Ob albanski meji imajo Grki zgrajeno močno obrambno črto, imenovano po min. preds. Metaxasu.

Z navdušenjem so Grki sprejeli tudi poročilo, da so se angleške čete izkrcale na otoku Krfu in, da namerava ustanoviti tamkaj Anglija stalno aeroplansko bazo, od koder bodo mogla njena letala varovati grška mesta pred napadi.

O Turčiji se sicer še ne ve, ali bo prišla na pomoč Grčiji, ali ne, vendar pa jo tukajšnje ljudstvo že smatra svojim aktivnim zaveznikom in med paradami, ki so jih priredili po ulicah, so nosili poleg grške in angleške tudi turško zastavo. Vrhovno vodstvo nad oboroženimi silami je prevzel kralj Jurij, sam, aktivnim poveljnikom pa je imenoval generala Papagosa.

ANGLEŽI BOMBARDIRALI TOVARNO NA ČESKEM

London, Anglija. — Angleški letalci so v nedeljo zvečer napravili svoj najdaljši polet v sovražno ozemlje, ko so preleteli razdaljo 750 milj do češkega ozemlja in tam bombardirali pri mestu Pilsen veliko škoda tovarno, ki izdeluje orožje. Zračno ministerstvo, ki je objavilo ta napad, povdarja, da so angleške bombe zadale požar v omenjeni tovarni, ter obenem dostavlja, da so se istočasno vršili napadi tudi na druga važna industrijska središča Nemčije, kakor na Hamburg, Hanover, Magdeburg in druga. Brez prenehanja se vrši tudi bombardiranje nazijskih koncentracijskih točk ob francoski in belgijski obali.

BALKANSKI DOGODKI ZANIMAJO JAPONSKO

Tokio, Japonska. — Vladni svet se je v terek zbral na sejo, da določi stališče, ki ga naj zavzame Japonska na pram novim dogodkom na Balkanu. Po svojem paktu z osiščem je Japonska obvezna, pomagati Nemčiji in Italiji, ako bi bila katera od njih napadena od kake države, ki ob sklenitvi pakta ni bila v vojni. Možno je zato, da se bo Japonska zdaj čutila prisiljeno, iti Italiji na pomoč zaradi vojne z Grčijo. Vendar pa je verjetno, da Italija za to pomoč ne bo apelirala.

Iz Jugoslavije

Ujman in drugim nadlogam se je pridružila še različna golazen, ki grozi uničiti polja in vrtove. — Strašna družinska žaloigra v vasi Kaštel pri Zlataru. — Smrt na kosa. — Razne druge vesti.

Gosenice uničujejo zelenjavo

Skofja Loka, 9. sept. — Gosenice uničujejo kapus, glavno zelje, ohrovt in druge kapusnice kar na debelo. Njih ravnanje sliči pravemu opustošenju. Gosenice je na tisoče, zlasti pa se drže na spodnji strani listov, kamor leže sami, tudi jajčeca. To dobro vedo ljudje, ki si ne vedo pomagati drugače, kakor da gosenice, ki se na gosto lepijo po listih, enostavno obirajo. Delo je dokaj zamudno, toda potrebno. Obiranje je treba opravljati več dni zapored, kajti gosenice se poskrivajo v notranjost rastline in ni mogoče obrati vseh hkrati.

Na mnogih krajih so gosenice obgrizle zelenjad temeljito, in ni videti ničesar razen gohnih reber. Lastnikom ne kaže drugega, nego da nič kaj vabljive ostanke izpulijo. Up, da bomo imeli izvrstno zelje, je seve splaval po vodi, kajti uničujoče delo kapusovega belina ni opaziti zgolj okrog Skofje Loke, marveč napada gosenice tudi v širokem zaledju mesta. Tako vedo ljudje povedati o škodi, ki jo dela belin v Vincarjih, v Vestru in drugod. Cele njive so napadene. Ponekod ne bo prav nič pridekla. Kakor da bi ne bilo že dovolj vseh mogočih težav in nadlog, se je pojavil zdaj še kapusov belin.

Zdaj, ko zijajo na vrtovih in njivah od lepega zelja samo štorovi z obranimi rebri, se je pričela gosenica seliti. Leze po debelih in zidovih in išče prostora, da se zabubi. Pri tem se povzpno gosenice tudi do višine prvega nadstropja stavb. Zapredke bo seve kazalo takoj zbrati in jih uničiti, kajti se bo sicer zaradi kapusovega belina še bolj pomnožil. Gosenice so takisto rade na kartijolah, dočim se zdi, da jim modro zelje ni všeč. Vsaj pri nas smo opazili, da se mu izogibljejo. Nemarnim požeruhinjam, ki glodajo s svojimi močnimi čeljustmi listje, bi bil človek le iztežka kos, da ni priskočila na pomoč narava z najezdniki, zlasti goseničarjem, ki zasaja s svojim leglom jajčeca gosenicam med obročke. Njegovi črviči bodo razjedli gosenice, ki nam je pripravila letos toliko škode.

Družinska tragedija
Celje, 12. sept. — Iz obsojnih dolin poročajo, da je prišlo do družinske žaloigre v družini Završkovih v vasi Kaštel pri Zlataru. V imenovanu družini že del časa ni bilo zastopnosti. Med 66 letnim očelom Milanom Završkom in 37 letnim pastorkom Gabrijelom Knavsom je prišlo pogosto in do preprogov. Na dvorišču mlina sta se usodnega dne sprla zaradi moke. Knave je pograbil sekuro in hotel na-

pasti očima, toda prisotni so mu nakano preprečili. Tedaj pa je stari Završek že potegnil samokres in oddal tri strele proti Knavsu. Zadel ga je v prsa in ubil. Starec se je takoj zavedel strašnega dejanja in se je od groze sesedel.

Mojstru je kradel

Neki čevljarji mojster v Celju je opazil, da mu iz delavnice izginjajo čevlji. Slučajno je mojster nekega dne našel pri svojem 18 letnem vajencu Zvonku S. listek, v katerem neka ženska nagovarja vajenca k tatvinam čevljev. Mojster je zadevo javil policiji, ki je vajenca aretirala. Pri zaslišanju je vajenec priznal nekatere tatvine in izjavil, da jih je izvedel na prigovarjanje omenjene ženske, kateri je čevlje prodal po nizki ceni.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Anton Demšar, višji kontrolor državnih železnic in kapetan I. razreda v rezervi. — V mariborski bolnici je umrla Ivana Justova, soproga železničarja v pokoju stara 37 let. — V ljubljanski bolnici je umrl Franc Kapš, sin posestnice iz Prečne pri Novem mestu star 22 let.

Pol stoletja dela

V Sv. Juriju ob južni železnici je slavil tamošnji dušni pastir g. Val. Mikuš pred kratkim 50 let, odkar je v tej fari za župnika. Omenjeni je bil rojen v Gornjem gradu leta 1860 in bil leta 1888 posvečen v mašnika. Svojo prvo službo je nastopil v Slovenskih Konjicah, leta 1890 je pa nastopil službo v obširni župniji Sv. Jurij ob juž. železnici.

Pobegnil je

Na Ježici je v neki gostilni 27 letni delavec Ivan Klun, rodom iz Kočevja, pristojen v Sodražico, z nožem sunil delavca Franca Pavliča s tako silo da je ta kmalu nato izdihnil. Klun je po dejanju pobegnil neznano kam, oblasti ga pa skrbno iščejo.

Nesreča kolesarja

Nekje nedelje proti večeru sta se peljala po cesti iz St. Pavla proti St. Rupertu v Savinjski dolini 31 letni posestnik sin Franc Gajšek in Angela Brunškova iz St. Pavla pri Preboldu. Ker sta vozila brez luči, je Gajšek zadel v nasproti prihajajoči avtomobil, da ga je blatnik, odbil, pri čemer je dobil težke notranje poškodbe. Avtomobilist, videč nesrečo, je avto ustavil in ponesrečenca odpeljal v celjsko bolnico, pa je Gajšek že med potjo podlegel poškodbam.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

SRCE V OKOVIVH

ROMAN — NAPISAL MIRKO BRODNIK

"Da," je prikimala. "Do njih imate lahko zaupanje. Ljudje so, ki se ničesar ne boje. Dobro jih poznam, vso pot od juga Rusije pa do tu sem preživela z njimi. Pretrpela, bi bila morala reči, zakaj pot je bila strašna..."

Premolknila je, potem je nadaljevala z izpremenjenim glasom. "Dobri ljudje so. Brez njihove pomoči danes ne bi bila tu. Z njimi sem delila vse trpljenje, z njimi bom delila tudi vso srečo. In če je vse to resnica, kar ste nam včeraj odkrili, nas v tem svetišču čaka sreča. Tisti slučaj, ki pride k vsakomur samo enkrat, in ki je dovolj za vse življenje, če ga človek ne zamudi."

"Z njimi mislite deliti zaklade, to se pravi, če so še tam?" je vprašal profesor. "Da, in z vami," je dodala. "Tudi pravico imam do tega. Gozd, kjer po mojem mnenju svetišče stoji, je bil last mojega očeta in zdaj je moj. Torej je moje tudi to, kar tam najdemo. Pošteno bomo delili. Pet nas je in vsakdo bo dobil petino. Ali vam je prav, gospod profesor?"

"Ne potrebujem denarja," je odmahnil učenjak.

"Da ga ne potrebujete, pravite?" se je Nadja nasmehnila. "Ali mislite zmeraj ostati tu, v tej puščavi? Če obogatite, je ves svet vaš. Ne pozabite tega," je pristavila. "In kako bi bili mi odkrili to brez vas?"

Profesor je molčal. "Odgovorite mi!" je ponovila in se obrnila k njemu. In ker se zmeraj ni odgovoril, je energično vzkliknila.

"Tako bo in nič drugače. Kaj bi se branili! Nespametno bi bilo. Koliko časa še potrebujete, da natanko razrešite oni kos pergamenta, ki govori o poti?"

"Nekaj ur," je odvrnil.

"Medtem se pogovorim s svojimi prijatelji," je rekla Nadja. "Jutri zjutraj odidem na pot. O naši skrivnosti bom povedala tudi staremu oskrbniku, ki mi je vdan. Morda ga bomo potrebovali in prepričana sem, da tega, kar mu bomo zaupali, nikomur ne izda."

"Njemu lahko poveste," je potrdil profesor. "Poznam ga. Pošten človek je."

"In če se nam podjetje posreči, ga bom nagradila, da mi bo lahko do smrti hvaležen. Tu ne mislim ostati. Čeprav je moj dom. Predolgočasno je v tej samotni. Sveta se mi hoče," je odvrnila in oči so se ji zaizkrile.

"Prav imate, gospodična," je toplo rekel profesor. "Mladi ste še in uživajte mladost. Za samotarstvo je starost."

Enajsto poglavje

NA POTI ZA ZAKLADI

Preden je bilo poldne, je profesor razbral tisto stran pergamenta, kjer je bila opisana pot. Glasila se je takole:

"Od mesta, kjer stojiš, pogled proti zapadu. Gozdovi se vijejo pred teboj. Počkaj, da zaide sonce o kresu, in pojdi v njegovi smeri. Dolga je pot, toda drži k uspehu. In ko prideš na samotni grič, zavij na levo roko in se spusti navzdol, dokler ne prideš do globeli, ki ji ne moreš izmeriti dna. Ob njej zagledaš velik kamen, ki ti pove, da nisi več daleč od svojega me-

sta. Ohrni se v smeri, odkoder vleče burja in prihaja vihar, in pojdi mu naproti in našel boš dva tisoč čevljev od onod majhno jezero.

Pod jezerom je svetišče. To jezero se izliva v majhno reko. Ob njenem kolenu je skrit vhod v bivališče naših bogov. Tja pojdi!"

Ko je profesor prečital našim znanec te vrste, mu je lice žarelo od zadovoljstva. "Zdaj vemo vse," je vzkliknil Branko navdušeno. "Pot nam je odprta."

Oskrbnik, ki ga je že Nadja o vsem poučila, je tedaj stopil v sobo in jih vprašal, kaj naj vse pripravi za pot. Naročili so mu naj poskrbi, da bodo imeli dovolj jedi za štirinajst dni, kajti prej se najbrže ne bodo vrnili, in dovolj orodja, ker ga bodo pri kopanju potrebovali. Naročili so mu, naj pripravi pet konj in še tri, ki bodo nosili orodje in hrano. Potem je moral pripraviti tri šotore, nekaj praznih zabojev in še druge malenkosti. Ko je zvečer Nadja pregledala priprave za pot, je videla, da oskrbnik ni ničesar pozabil.

Drugo jutro, še preden je solnce vstalo, so bili naši znanci že na potu. Nadja in profesor sta jездila spredaj, ker sta poznala pot. Ostali pa so skrbeli za konje, ki so vlekli tovore. Ko je solnce pogledalo izza obzorja, so se že bližali samotni hiši, kjer se je začela njihova pot, kakor jim jo je ukazovalo sporočilo na starem rokopisu.

Prvi večer so počivali ob vhodu v pragozd, ki se je širil pred njimi, kakor daleč jim je segalo oko. Profesor je računal, da bodo imeli še kake štiri ali pet ur do jezera, kjer je skrito staro svetišče.

Toda teh štiri ali pet ur se je zavleklo tako, da so šele pozne popoldne prišli do onega samotnega griča, kjer jim je rokopis ukazoval, da se morajo obrniti na levo. Pragozd je bil tako zarasel, da dostikrat niso mogli skozi in so si morali s sekiro utirati pot zase in za konje. Razmočena zemlja je bila vzrok, da so se časih udirali do kolen v blato, in čim dalje so prišli, tem slabše je bilo. Tudi do globeli, ki ji ne moreš izmeriti dna, kakor je pravil rokopis, torej do prepada, ki se je skrival sredi drevja, so prišli. Profesor je ugotovil, da je morala biti ta ogromna zev v zemlji sled meteorja, ki se je zaril v globino in napravil brežnjo. Največ so se zamudili z iskanjem kamna, ki naj bi jim povedal, kje se morajo obrniti proti severu, to je v smeri burje. Našli so v vsej okolici samo en kamen in profesor je bil prepričan, da je pravi, čeprav je čas izbrisal napis, ki bi bil moral biti na njem. Videlo se je, da so ta kamen morali nalašč sem prinesiti, da bo služil za kačipot. Od onod je pot zavila v hrib in postajala čedalje neopredeljša. Za dobrih sedem sto metrov, kolikor je morala znašati razdalja med kamnom in jezerom, so potrebovali štiri ure in bila je že globoka noč, ko so prispeli do brega jezera, ki je pod svojim dnem skrivalo staro svetišče.

Tam so postavili šotore. Napravili so skromno večerjo in potem legli spat. Prestani napor in dolga, utrudljiva pot so jih tako izmučili, da so takoj zaspali.

(Dalje prih.)

S kolom po glavi

Pri posestniku Jakobu Reku v Sv. Lovrencu na Dravskem polju je bil zaposlen kot hlapec 18 letni Franc Slana. Ko mu je gospodar odpovedal službo, je Slana tako razburilo, da je pograbil kol in Reka s tako silno udaril, da se je Reka nezavesten zgrudil na tla in so ga morali odpeljati v bolnico. Hlapec so orožniki zaprili.

Domačiji sta zgoreli

Iz nepojasnjene vzroka je pričelo goreti pri posestniku Antonu Marčiču s Sv. Marjete

pri Račah. Zgorelo mu je stanovanjsko in gospodarsko poslopje. Ogenj se je pa tudi razširil na domačijo sosedu Ivana Lenarta, kateremu je tudi vse zgorelo.

Kriza

Zaradi pomanjkanja dela so v splitski ladjedelnici odpustili 81 delavcev. Delavci ki bi morali na cesto, so zaprosili upravo, da jih obdrži v službi na ta način, da bi delali na mestu sedem, po štiri ure na dan. Uprava jim je ugodila.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

PLOŠČE

ki jih ima v zalogi naša Knjigarna. Columbia in Victor plošče so po 50c. Vocalion plošče pa po 35c. Manj, kakor tri plošče ne pošiljamo po pošti, razven če naročnik plača poštino sam, ki pride 6c. od plošče. Od naročil vsaj treh plošč, pa plačamo poštino mi.

COLUMBIA PLOŠČE

25001—Na očetih, Juhu polka, harmonika.....	50
25040—Hojer Valček, Pečarska Polka, Hojer Trio.....	50
25044—Coklarska Koračnica, Triglaviški Valček, Hojer Trio.....	50
25059—Jaka na St. Clairu, Polka Clevelandski Valček, Hojer Trio.....	50
25062—Ribeniška polka, Pošter tane, Hojer Trio.....	50
25069—Stari Šotši, Moja Micka, polka. Hoyer trio.....	50
25072—Moj prijatelj, Stajerska, Hojer Trio.....	50
25074—Kje je moja Ljubica, Sokolska Koračnica, Hojer Trio.....	50
25093—Poja Francka Polka, Potepuh valček, harmonika.....	50
25096—Trebaj mi moje Ljubice, Dunaj ostane Dunaj, korač., Neverna Ančka, valček. Hoyer trio.....	50
25104—Gozdič je že zelen, Po gorah je ivje, Udovih Lausche.....	50
25105—Kak ribam dobro gre, Ciganski otrok, Udovih Lausche.....	50
25108—Od kje si dekle ti doma, Ober Šotši, Strikelj trio.....	50
25109—Slovenska Poskočni Šotši, Zgaga po za, Frank Lovšin, harmonika.....	50
25115—Jest pa eno ljubco imam, Imam dekle v Tirolah, Udovih Lausche.....	50
25117—Lunca je videla, Solasko veselje, Udovih Lausche.....	50
25124—Moj tovariš, no me napravi — V Šmihelu jaz hišico imam, Udovih Lausche.....	50
25129—Gozdni valček, Veseli Godec, polka, Hojer trio.....	50
25135—Večerni valček, Hopsasa polka, Hojer trio.....	50
25138—Ribeniški urban polka, Vesela Urška valček, Hojer trio.....	50
25139—Uspavanka, Kadar boš ti vandraš šu, Udovih Lausche.....	50
25140—Pleničice je prala, Kaj mi nuca planica, Udovih Lausche.....	50
25143—Samo Tebe Ljubim, valček, Krasna Karolina, polka, Hoyer trio.....	50
25144—Pojmo veseli zdravilko, Hišica pri cest' stoji, Udovih Lausche.....	50
25149—Slovenska Naordna koračnica, — Kranjski valček, slov. kmečka godba.....	50
25152—Vesela polka, Franel valček, Slov. kmečka godba.....	50
25169—Mornar, Ne bom se možila, Udovih Lausche.....	50
25175—Spomin iz Ljubljane, Večerna polka, Harmonika orkester.....	50
25183—Stajerska, Galop, Deichman orkester.....	50
25184—Ti marjanca polka, Daj daj srček nazaj, Deichman orkester.....	50
25185—Z veselim srcem voščim, Moj očka ima konjica dva, Moški kvartet Presern.....	50
25186—Sem hodil res zanj, Micka ali hočeš ti moža, Moški kvartet Presern.....	50
25187—Oj kod bova vandrata, Kaj pa ti pobič, Moški kvartet Presern.....	50

25084—Nočni Čuvaj, Pevec na note, Clani kvarteta Jadran.....	50
25091—Oj pastirčki, Božji Ljubljenci — Vsi verni kristjani, Anton Šubel bariton.....	50
25116—Dobro srečo za kravo rdečo, Živela je ena deklica, Pevec Adrija z spremljevanjem Bratov Dajčman.....	50
25130—Velikonočna, 1. in drugi del. Slovenski duet.....	50
25131—Kdor hoče furman biti, Lovska. — A. Krnjev in F. Mohorje duet.....	50
25157—Pod oknom, Prepoved. — A. Krnjev in G. Gostič, duet.....	50
25162—Ponočni pozdrav, Ančka — L. Belle tenor.....	50

VICTOR PLOŠČE

V-23005—Za Velikonočno nedeljo, Prvi in drugi del. Adrija Pevec.....	50c
V-23008—Dunaj ostane Dunaj, Pod dvojnim orlom, Olbrigs Trio.....	50c
V-23010—Dva Gorenjska Slavčka, Spomin na Bled — Adrija Pevec.....	50c
V-23011—Pozdrav od Doma, Zbirka Valčkov. Slovenski ork. 50c	
80180—Badnjak, Božič, Jadran Moški kvartet.....	50c
80334—Gozdni zvok Trumpan, France Polka, Dietzman ork.....	50c
81204—Carlotta Šotši, Na Bregu — valček. Victor Hudebn. Kvintet.....	50c
81250—Še Ena, Mlatič, Adrija kvartet.....	50c
81454—Oh Trgati, I. in II. del, Adrija Pevec.....	50c
81520—Na Pustni Torek, Vojaški Nabor. Adrija Pevec.....	50c
V-23025—Oh, Oh ura je bipe, Po jezeru bliz Triglava. Mirko Jelačin.....	50c
V-23026—Pobič sem star šele 18 let, Jurji Benko vzemi Lenko. Mirko Jelačin.....	50c
V-23027—Mene pa Glava Boli, Pa kaj to more biti. M. Jelačin.....	50c
V-23028—Vsi so Prihajali, Mlinar. Mirko Jelačin.....	50c

VOCALION PLOŠČE

Vocalion plošče so vse angleške. Med temi je mnogo zelo popularnih komadov, ki jih uporabljajo na avtomatičnih maslinah po gostilnah itd. Vocalion plošče stanejo samo 35c. komad. Manj ko tri plošče po pošti ne pošiljamo.	
15982—Bartenders dream, Beer Chasers polka, Bee Gee Tavern Band.....	35c
15984—Hic polka, Night Cap, Bee Gee Tavern Band.....	35c
15985—Beer Barrel polka, What will you have, Bee Gee Tavern Band.....	35c
15986—On the house, Swinging the bottle, Bee Gee Tavern Band.....	35c
15987—One too many, Broken pretzel polka, Bee Gee Tavern Band.....	35c
4678—Penny Serenade, Rainbow valley. — Dick Jurgens and his orchestra.....	35c
4832—Roller Skating on a rainbow, Quote and unquote. — Jan Garber and his orchestra.....	35c
04781—Go to sleep my darling baby — Birmingham jail, The Dezurik Sisters.....	35c
04809—Little Sir Echo, I just want you. — Gene Autry.....	35c
04810—Paradise in the moonlight, When I first laid eyes on you. Gene Autry.....	35c
15974—Jolly Coppersmith, Skaters Waltz — The Viking Accordion Band.....	35c

PLOŠČE POD TEM NASLOVOM SE NE DOBIJO VEČ,

ker jih družbe ne izdelujejo več. Imamo pa jih mi še nekaj komadov v zalogi. Dokler zaloga traja so na razpolago.

25004—Kukavice, Upanje — Ga. A. Svigel in njen kvartet.....	50
---	----

Naročilom je pridjati vsakokrat potrebni znesek. Po C. O. D. (to je po poštne po povzetju) plošč ne pošiljamo drugače, razven, če želi naročnik plačati poštne stroške za C.O.D. sam. Za najmanjšo pošiljatev po C.O.D. računa pošta 17c. Kdor želi to prihraniti naj pošlje potrebni znesek v čeku ali Money order z naročilom in sicer na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trank

Ljudje, katerim je strankarsko stališče prvo in zadnje, presojaajo vse iz tega strankarskega vidika. Jugoslavija je v zelo kočljivem položaju. Morda utegne biti nekaj takih glav, ki bi bili za osiše. Večinoma se najdejo taki, katerim je pri tem za osebne interese, in propaganda dela pred vsem z denarjem. Kar je neodvisnih ljudi v Jugoslaviji, da jim je za obstoj Jugoslavije in za majhen kos neke slovenske neodvisnosti, so vsi zoper osiše in "novi" red, ki pomeni navadno narodno sužnost.

Vprašanje je le, kako se iz tega novega reda izmotati. Ako bi bili Jugoslavlani danes kot en mož in bi prišli za meč, bi to pomenilo samomor, če ima kdo kaj soli v glavi in ne le širokih ust, da kriči. Italijani, Mažari in Bolgari kar čakajo na ta trenotek, Nemec je zdaj v Rumuniji in jih vežba in sam ima svoje dobro pripravljene milijone neokrnjene, saj jih je padlo v vseh spopadih dozdaj komaj par tisoč. V teku 24 ur je Jugoslavije konec in če bi se junaško boril vsak mož. Seve ne manjka takih ljudi, ki naravnost zahtevajo, naj Jugoslavija izvrši tak samomor.

Ali naj se pridruži osiše? Zopet so ljudje, ki trdijo, da se je že pridružila, ko gre vse v Nemčijo in že ščurkov pri-manjkuje. To so diplomati, ki sedijo tu v Ameriki v varnem zapečku in prodajajo svoje prazne glave. Jugoslavija mora nositi vsa ponižanja in jih bo nosila do skrajnosti, ker je to v danih razmerah edina pot, ki ima nekaj upanja. In zopet je Jugoslavija izjavila, da se osiše ne pridruži in bi se prej raje borila, raje nastopila samomorilno pot. In izgleda, da je ta izjava le malo osupnila "zmagovalce" okoli osiše, in bodo pustili Jugoslavijo in jo molzli, kolikor bodo mogli, kakor se godi enako pri Švedski. Ni druge poti, dokler se morda Rusija ne zgane, ako bi se in bi se mogla, kar je danes zelo dvomljivo in so pri sedanjih Rusiji šanse po znani dobro poučeni opazovalci, O' Hara Mc Cormick, 5-1, toraj minimalne. Bistveno bi se obrnilo za Jugoslavijo le, če bi Anglija nekako ostala na vrhuncu. Vsak naj ugiba ali pa

naj kriči, ker po kakem samomoru bo vsak šutil ko grob.

Panslavizem je večinoma le utopija, kvečemu še kaka prazna romantika, dasi romantika. Neka vrsta panslavizma je tudi vrlo slabe kakovosti. Razumen panslavizem pa ni ravno brez vsakega jedra in bi bil na mestu, ako res pride do novega reda po Hitleru, ker ta red pomeni za Slovane najmanj sužnost, ako ne smrti.

Ako le malo namigneš na potrebno panslavistično idejo, kričijo v Južni in Severni Ameriki, da si prsmuk, prsmuk najzadnje vrste prsmuk, in v Evropi pri Slovanih samih baje niti sledu ni kakega panslavizma. Toraj ni panslavizma in Slovani sami smatrajo za najbolj važno dolžnost, da vsak sled v kali zadušijo. Pa dobro. Kakor si boste postlali, tako boste ležali.

Niti sledu v Evropi? Hm? Pa vidim dne 14. t. m. po AP iz Washingtona: "Whatever Russia's reasons would be for building up her military machine in Bessarabia and Northern Bucovina, as reported from Bucharest, the mere fact that it was reported was said to have enchaned Soviet prestige in the Balkans and stirred a latent pan-Slavic feeling in Bulgaria and Jugoslavia."

Slovani (?) sami trdijo na vse kriplje, da nije ništa, drugi pa pravijo, da je le nekaj te robe vsaj na skrivnem. Ako je po istih Slovanih še kaka romantika le prsmukarija, bo težko kdaj prišlo do kakega panslavizma. Pa imejte sužnost, saj jesti in piti bo menda dosti, in poleg te poti od ust do želodca ni nobenih potrebščin, in po smrti niti tega pota ni več treba.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmeranih cenah.
704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telephone: 85 — Res. 4050-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO

ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIŠ.

Učite se angleščine

iz Dr. Kernevega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

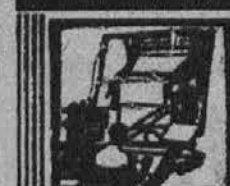
kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

SVOJI K SVOJIM!

Slovenci, slovenska društva in slovenska podjetja, naročajte svoje tiskovine vedno le v slovenski tiskarni. — Naša tiskarna izdeluje vse tiskovine za posameznike, društva in druge, LIČNO in POCENI.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

Tel. Canal 5544

Chicago, Illinois